

'Clean Greenland – Green Companies'-imi siuariarnejq aamma angusat

Kalaallit Nunaanni avatangiisitigut illersorneqarsinnaanerusup tungaanukarneq

Akisussaalluni aqqissuisoq Lotte Frank Kirkegaard

Oqaasertaliussat Rune Langhoff og Anne Mette Christiansen

Assit saqqaaniittut WWF, Rune Langhoff

Ilusilersornera Kathrine Najaaraq Schmidt

CSR Greenlandimit WWF Verdensnaturfonden, csr.gl og wwf.dk, december 2014-imi saqqummersinneqartoq

Issuaanermi assiliinermiluunniit suniluunniit – tamakkiisumik
ilaannakortumilluunniit – qulequtaq saqqummiussisorlu
taaneqassapput.

CSR Greenland 2010-mi pilersinneqarpoq Kalaallit Nunaallu tamakkerlugu suliffeqarfinnik 40-t sinnerlugit ilaasortaqarluni. CSR Greenlandip takorluugaa tassaavoq kalaallit suliffeqarfutaasa inuiaqatigiinnik attanneqarsinnaasunik pilersitseqataanissamut suliffeqarfiit akisussaaqataanerannik siuarsaanisaaq ersarissuutitsinissarlu.

WWF nunarsuarmi avatangiisinut pinngortitamullu kattuffiit anginersaraat nunarsuarmi tamarmi nunani 100 sinnerlugit im-mikkoortortaartoq 5 millioninillu tapersersorteqartoq. WWF-ip anguniagaa tassaavoq nunarsuup pinngortitaanermigut avatangiisiisa ajortunngortinnaveersaarnissaa kiisalu inuit pinngortitamik siunissami oqimaaqatigiissumik inuuneqarnissaat.

Imarisai

4 **Ilinniarfigeqatigiissinnaavugut**
Kim Kielsen, Naalakkersuisut siulittaasuat

5 **Inuit oqaloqatigiikkaangata, tupinnartunik pisoqartarpoq**
Brian Buus Pedersen, CSR Greenlandimi siulersuisut siulittaasuat

6 **Isumassarsiorfiuvusi**
Gitte Seeberg, WWF Verdensnaturfondimi allattaaneq

7 **Kalaallit Nunaanni avatangiisinik suliaqarneq**

9 **Suup anginerusup ilaa**

10 **Kalaallit Nunaat qorsooqqinnerusoq – suliniut pillugu**

11 **Suliffeqarfinnut minnernut maligassiuineq**
Kalaallit Nunaanni Sulisitsit Peqatigiiffiata

12 **Avatangiisinik sammisaqarneq niuerfiuvoq pitsaasoq**
GrønlandsBANKEN

14 **Millionilinnik iluanaarut**
Kalaallit Nunaanni Brugseni

16 **Namminersorlutik Oqartussat ugguuna allannguisinnaapput**
Suliffeqarfiutit

17 **Torraanerusumik timmisartuussinikkut
ikummatissamik sipaarneq**
Air Greenland

18 **Unammilleqatigiinnerup avatangiisinik
mianerinninnissaq kajuminnartunngortippaa**
Nuup Bussii

20 **Puuguttat mikinerit nerisassakoorneq minnerulersippaat**
Royal Arctic Line

22 **Permagreenip biiliutini ikiliserujussuarpai**

24 **Nunarsuarmi suliffeqarfiit siuttui avatangiisinut
tunngatillugu akisussaaffimmik tiguspuput**

Ilinniarfigeqatigiissinnaavugut

*Suliniummi suliffeqarfiit ulluinnarni
ingerlatsinerminni avatangiisinik
mianerinninnermut sulissutigisassat
nutaat ilanngussinnaasimavaat.
Tamakku tamatta ilinniarfigisinnaavagut!*

Pisariitsunnguanik atortoqarlutik suliniummut "Clean Greenland – Green Companies"-imut suliffeqarfiit peqataasut takutippaat, pinngortitaq avatangiisillu inuuffigisavut iluaquserniarlugit avatangiisit mianerineqarnissaannik sulissuteqarnerit illuinnarni ingerlatsinermi qanoq piviusunngortinneqarsinnaanersut taamaaliornikkullu ileqqaaruteqarnernik kinguneqarlutik. Taamaaliorneq tamatta ilinniarfigisinnaavarput.

Avatangiisit piujuartitsinerullu sulissutigineqartunut Namminersorlutik Oqartussanit aallartinneqartartunut maannakkornit annertunerusumik ilanngunneqartaler-nissaat sulissutiginiarpara. Suliffeqarfiit tusaaniartarni-arpakka Kalaallit Nunaanni avatangiisit mianerineqar-nerulernissaannut piumasaqaatit killissarititaasutigullu atugassarititaasut eqqortut pilersissinnaaniassagatsigit.

Ataatsimoorluta isumassarsiatsialaat sulissutigine-qartullu siammartissavagut. Aaqqiissutissanik eqqortunik toqqaaniarluta immitsinnut isummer-

soqatigiissaagut, kisiannili aammattaaq piumasaqaa-teqarsinnaasariaqarpugut akunnitsinnilu pisussaaffil-ersorluta.

Sulisut suliffeqarfiillu qanoq piumassuseqartigalutik ulluinnarni sulinerminni avatangiisinik mianerinninni-arluni sulissutigineqalersut piviusunngortinniarlugit sulisimanagerat paasillugu nuannerpoq. Suliniutinut suliffeqarfiit peqataasut takutippaat suliat annikit-sunnguugalulluunniit piffissap ingerlanerani annertuunik angusaqarfiusinnaasarmata.

Nalunaarusiami erseqqilluinnartumik takuneqarsinnaa-voq nunatsinni suliffeqarfiit avatangiisit mianerineqar-nissaannik eqqarsartalersimasut. Ilaatigut avatangiisinut silallu pissusaanut tunngasut saniatigut aningaasaqar-nermut tunngatillugu imminut akilersinnaammattaaq. Tamanna Kalaallit Nunaannut – nunatsinnut – nutaar-siassatsialaavoq avatangiisinillu mianerinninnerulernis-samut pingaarutilimmik ingerlariarnerulluni. Sulissuti-gineqartut malinnaaviginissaat aamma suliffeqarfiit peqataasut pitsaasumik pisussaaffitalimmillu taama-tullu CSR Greenlandip suleqatiginissaat qilanaaraara.

Misilittagarineqalersut allanut ingerlateqqittarnissaat pingaaruteqarpoq suliffeqarfinnut allanut isumassarsi-orfittut atorneqartarsinnaaniassammata. CSR Green-landimut, nalunaarusiamik tassannga saqqummersit-sisuusumut, qujanarujussuaq.

Atuarluarisi.

Kim Kielsen

Naalackersuisut siulittaasuat

Inuit oqaloqatigiikkaangata, tupinnartunik pisoqartarpoq

*Suliffeqarfiit, politikerit kattuffiillu
suleqatigiikkaangata, kivitseqatigiikkaangatta
nukiillu ataatsimoortikkaangasigit,
aningsaatigut malunnaateqartarpoq.*

Nunarsuaq tamakkerlugu suliffeqarfiit inuiaqatigiinni inooqataaffimminni ersarissumik akisussaaffeqarput.

Tamanna aamma Kalaallit Nunaanni atuuppoq. Tamaani suliffeqarfiit ima periarfissagissaartigipput, sammivimmut ataatsimut ataatsikkut arlaqarlutik noqitsigaangamik annertooujussuarmik allanngueqataasinnaasarput. Suliniut manna, nalunaarutip matuma nalilerallagaatigut CSR-imik suliaqarnerup uppersaatai takuagut.

Matumani Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat, CSR Greenland, WWF Verdensnaturfoden aamma suliffeqarfiit arfineq marluk inuiaqatigiinni ajornartorsiutit pillugit suleqatigiipput.

CSR-imik suliaqarneq, quppernarni tullarni takuneqarsinnaasutut, tassaasinnaavoq politikerit allaffissornerullu akornanni, inuussutissarsiortut kattuffiillu akornanni suleqatigiinnerup pitsaasumik angusaqarfiusinnaanernik takutitsivoq. Taakkua pingasut akornanni oqaloqatigiinnerup, kikkullu tamarmik ilisimasaat ilanngullugit, pitsaanerpaanik aaqqiissutinik nassaartoqarsinnaavoq.

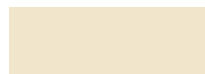
Politikkikkut suliniutit silatusarnerusinnaasaqaat eqqarsaatigilluagaasinnaasarlutillu, kisianni sorlanitsinneqartarnerat qaqutigoorpoq iliuuserisanillu allannguuteqartitsiniarnermik kissaatigineqartoq angusanagu, suliffeqarfiit ataatsimoorlutik sammivimmut ataatsimut noqitsinngikkaangata.

Suliffeqarfiit matumani peqataasut takutippaat, suliffeqarfiup aningaasanik sinneqartooruteqarnissaa kisiat eqqarsaatiginagu. Suli aningaasarsiortussaapput – soorunalimi – kisianni maannakkoqqissaq paasivaat, inuiaqatigiinni ajornartorsiutinik aaqqeeqataanerminut ilutigalugu, inuiaqatigiinni unammilligassanik aaqqeeqataasinnaallutik – taakkua marluk sorpassuarnut atatillugu imminnut attuumassuteqarput.

Tamanna nutaarsiassaannilaq. Kisianni tamatuma timitalerneqarnera takussallugu tamatigut pitsaasuusarpoq. Tamatumalu aamma nunami matumani suliffeqarfinnut allanut kajumissaarutaanissaa neriunarpoq.

CSR Greenlandimeersuusugut suliniut manna aallartissimavarput takutikkusullugu, uppersarpiannigitsut pisinnaasut, inuit oqaloqatigiinniarlutik aalajangeraa-ngata.

Takutikkusupparput, suleqatigiinnerit taama ittut suliniutinik nutaanik isumassarsiorfiusinnaasunik kinguneqartarnerat.

Brian Buus Pedersen,

*CSR Greenlandimi
siulersuisut siulittaasuat*

Isumassarsiorfiuvusi

Suliffeqarfiit avatangiisit paarilluarniarlugit siuttunngoraangata, tamanna assut isumassarsiorfiusinnaasarpoq. Ineriartorneq aamma avatangiisinik illersuineq piomagutta atatissinnaavagut.

CSR Greenlandip aamma WWF Verdensnaturfondip nalunaarusiaa suliniut 'Clean Greenland – Green Companies' pillugu isumassarsiorfitsialaavoq.

Suliffeqarfiit arfineq marluk peqataasut akornanni akurineqarnissamik nersualaarneqartussat tassaapput, taakkua tamarmik, isumassarsiorluarneq iliuusissallu pinngorannerat pissutigalugit. Suliffeqarfiit arlallit suliniut aallartingikkallarmalli aallartereersimapput, allalli aatsaat manna suliffeqarfimmini avatangiisinik aqutsineq misilerarlugu aallartipput.

Kisianni kikkut tamarmik suliassaq kajumerisorujussuaat, suliffeqarfinnut Nunatsinniittunut tamanut kajumissaataasussamik sulisunillu tulluusimaarnermik pilersitsinissamik, oqaluttuamik ilaqtaminnut ikinngutsiminnullu suliffeqarfimmik avatangiisinut iluaqutaasussamik iliuseqarnermik oqaluttuamik avitseqateqarnissamik nassataqarpoq.

Tamannalu tassaavoq suliniummi matumani angunia-gaasoq. Nalunngilarput, suliffeqarfiit arfineq marluinnaat atorlugit nunarsuaq allanngortissinnaanatigu. Kisianni avatangiisit paarinerat aningaasaqarnikkut uuttorneqarsinnaasumik takussutissaqarpat, tamanna siulersuisut ataatsimittarfiini qullersaqarfinnilu Qaanaamiit Nanortalimmut tusaaneqarsinnaappat naammagissavarput.

Tamannalu matumani isumaavoq.

Taava siuttuusaaq. Taava allat seqerngup qinngorneranik cellit ikkussuutissavaat, biilitaassapput kallerup innitortunik pappiaqqallu mumigani naqitsisalissallutik. Taava nikittoqariartulisaq.

Tamakku Nunatta – nunarsullu – pisariaqartippaat. Pinngortitaq taassumalu systemii atorsinnaasagut inuussutigaagut – taamaattumik pinngortitamik paarsinissarput pisariaqarpoq.

Naggasiutigalugu Namminersorlutik Oqartussat aamma Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik suliniummik matuminnga tapersersuinerannut qutsavigerusuppakka. Neriuppunga, Namminersorlutik Oqartussat siumut isigisumik suliniutit assingusut sallitittassagaat, taamaasilluni avatangiisit pillugit eqqarsarluarneq – niuerneq pissutigalugu – siunissami kalaallit inuussutissarsiorneranni tamani siammaqqullugu.

Suliffeqarfinnut oqaannassaanga:
Suliniutip ukiussaani nutaassami sulilluarisi!

Gitte Seeberg,

WWF Verdensnaturfondimi
allattaaneq.

Kalaallit Nunaanni avatangiisinik suliaqarneq

Nunatsinni suliffeqarfiit avatangiisit pillugit suliassarsioraangamik Danmarki qissimikkajunnerusarpaat. Tassani isumassarsiorfissarpassuaqarpoq – kisianni aamma assigiinngissutsit piusut imaapput, misilittakkat tamarmik toqqaannartumik atorpeqarsinnaanatik. Soorlu assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni piffinni arlalinni erngup nukissiorfeqarpoq nukimmik pilersuisumik; Kalaallit Nunaanni eqqakkanik imermilluunniit atornikumik isumaginninnissamut periarfissaqanngilaq; Suut tamangajammik tikisinnegartarput ungasissorsuarmiillu assartorneqartarlutik.

CSR Greenland
Clean Greenland – Green Company-simut atalilugu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit sorliit sammisassat eqqortut Nunatsinnullu attuumassuteqartut suliaqarfiginissaat qulakkeerniarlugu sammisassanik ujarlersimapput.

Kalaallit Nunaanni avatangiisinik suliaqarnermi sammisassat

Nukissiorneq

Nukimmik annikinnerusumik eqqiluinnerusumillu atuineq

Nukimmik atuineq Nunatsinnut tamarmut aningaasarnikkut iluaqutaasinnaavoq, aamma illoqarfinni erngup nukissiorfeqartuni. Illoqarfinni erngup nukissiorfeqanngitsuni avatangiisinik sunniinnginnerunissaq siunertaraglugu nukimmik atuineq annikillisinneqartariaqarpoq. Suliffeqarfittut ilaatigut akilersinnaasarpoq, nukissiutinik atuinerup misissortinnissaa, pitsanngorsaataasinnaasunik kiisalu nukimmik atuinerumik annikilli-

sitsisinnaanermik tikkuussisoq. Nukimmik kiassarnermillu sipaaruteqarnissamik toqqartumik tamanna tikkuussisarpoq – tamanna imaakkajuttarput ernger-tumik tigussaasumik sipaaruteqarnermik, ilaatigullu aningaasaliissuteqalaarnikkut pitsanngorsaataasinnaasumik. Kallerup inneranik kiassarnermillu atuiner-mut akiligassatigut iluaqutaasinnaasarpoq.

Illoqarfiit erngup nukissiorfeqanngitsut eqqarsaatigalugit periarfissaq alla tassaavoq, nukik minguinnerusoq, suliffeqarfiit kallerup inneranik pilersornerannut atorne-

qarsinnaasoq. Suliffeqarfiit Nunatsinniittut arlallit cellinik seqerngup nukinganik tigoo-raasunik avatangiisinik eria-ginninnerusunik tamatumun-galu ilutigiti-lugu kallerup

inneranik sipaarutaasunik peqareerput. Tamatumunnga ilutigitillugu tamatuma ersersippaa, suliffeqarfiit avatangiisit pillugit sullissisut. Suliffeqarfiit ataasiakkaat – soorlu assersuutigalugu Ilulissani Pars – seqerngup nukinganut taarsiullugu anorrip nukinganik misileraasimavoq.

Uuliap ikummatissallu atornerat patajaallisarneqarli

Avatangiisinut tunngatillugu allannguilluinnartoq tassaavoq uuliamik ikummatissamillu sipaarneq. Tassani malunnaatilimmik avatangiisit niuernerullu tungaatigut sipaartoqarsinnaavoq.

Suliffeqarfittut iliuuserisinnaasaq tassaasinnaavoq assartuinermi pisariaqartit misissornerat, assartuinermilu uteqattaannginnissaq imaluunniit maskiinap ingerlaannartinnissaa pinaveersaarniarlugit patajaallisaaneq. Misissuinermi suliffeqarfiup assartuussinermi pisariaqartitai qanoqqissaq innersut takusinnaagaanni, tamanna aamma soorlu assersuutigalugu piffissamik atuinerumit annertunerusumillu patajaannerulernermik kinguneqarsinnaavoq.

Suliffeqarfiit ikummatissamik atuisut ilaannut sukumii-sumik pilersarusiorneq ikummatissamik taamaasillunilu aamma aningaasanik sipaarnissaq pingaaruteqarluinnarput – minnerunngitsumik Air Greenlandimut Royal Arctic Linemullu. Tamatumani pingaarutilik alla tassaa-voq sulisut peqataatilerinissaat, taamaasilluni motoori ingerlanngitsoq qaminneqartalerniassammat, eqqarsaatigalugu biili maskiinallu qanoq atorneqartarnersut eqqaamallugulu avatangiisit ulluinnarni inuunermi eqqarsaatiginissaat.

Periarfissaq alla tassaa-voq biilit maskiinallu biilnik maskiinanillu kallerup innitortunik taarsernissaat. Suliffeqarfiit ataasiakkaat biilnik kallerup innitortunik ingamik Nuummi tuniniaaneq aallartereerpaat, erngup nukinga, piffiit qanittut biilillu kallerup innitortut misisortinnissaat ajornaatsunngortitsisarmat toqqaanerlu ajornaatsoq avatangiisinik allanngortitsisinaapput. Illoqarfimmi biilit tamangajammik suliffeqarfimmi pigineqartut biilnik avatangiisinik eriagininnerusunik taarsernissaat periarfissagissaarpoq.

Eqqakkat

Sinerissami eqqakkanik immikkoortiterinermik assigiinngitsunik periarfissaqarluni, eqqaavilerinerit tamarmik Nunarput tamakkerlugu isumagineqarsinnaanngillat – taamaattumik piffinni tamani eqqakkat immikkoortinissaat isumaqanngilaq.

Eqqakkat ulorianartut

Kemikaliat, qalipaait sinnikui, batteriit allallu ulorianartut suliffeqarfiit Nunatsinniittut tamarmik eqqumaffigaat. Eqqakkat ulorianartut akisussaassuseqartumik iginneqarnissaat illoqarfimmi tamani periarfissaavoq. Eqqakkat ulorianartut katersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat pillugu, eqqakkat ulorianartut suunerat qanorli isumagineqassanersut sulisunut ilisimatitsissutigissallugu pingaaruteqarpoq. Tamanna suliffeqarfimmi eqqakkanik ulorianartunik isumaginittarnermut pingaaruteqarpoq, tamatumunngalu ilutigitillugu ilisimasat sulisut imminni iluaqutissanngorlugit angerlaassinnaavaat.

Eqqakkat allat – pappiaqqat qeratasuut, pappiaqqat, igalaamernit il.il.

Kommunit arlallit eqqakkanik assigiinngitsunik tigusinissaminnut periarfissaqarput, eqqakkanillu immikkoortiterineq ilaatigut suliffeqarfiup kommunimut eqqakkanik tunniussasanerani akiligassamut apparsaataasinnaalluni. Illoqarfimmiit illoqarfimmut eqqakkat sorliit immikkoortiterneqartarnerat assigiinngimmat, aallaavisoq tassaa-voq periarfissat maannakkut piusut siunissamilu periar-

fissaasinnaasut pillugit kommunip oqaloqatiginissaanut tunngaviusaaq. Misiliutigalugit suliniut aallartinneqareersut arlaqarput, suliffeqarfinnullu immaqa iluaqutaasinnaassaaq, eqqakkanut tunngatillugu iliuuseqarnissami eqqartugassanut aallartitseqataagaannia.

Igitassanik annikillitsineq

Igitassat suunerat aamma annikillisinernerat

Eqqakkanik isumaginninnerup saniatigut, maannakkut eqqakkanik annikillitsiniarnermi iliuuserisat pingaarnersaavoq. Tunngaviumik pineqartoq tassaa-voq, suut atortarnerlugit qulaajaaneq suullu tikisittarnerigut kiisalu qanoq atortarnerigut.

Permagreen assersuutigineqarsinnaavoq, sanaartornermi atortussanik annertuumik Danmarkimi pisiniartartoq. Atortussat tamakkiisumik atornissaat, kukkunaveersaarnissaq 'atortullu asuliinnartut' atuinikinnermik kinguneqarsinnaapput, taamaasilluni atortussanik ikinnerusunik iginneqartussanik Kalaallit Nunaannukaassinissaq – tamanna avatangiisinut aningaasaqarnikkullu pitsaasuvoq. Assersuut allat tassaa-voq Brugseni, tassani nerisassakoorneq eqqaanerlu avatangiisit tungaatigut iliuuseqarnermi pingaarnersaapput. Pisiniartarnerup pitsaanagerusumik aqunneqarneratigut, igitassat, sinnikut eqqagassat annikinnerupput. Tamanna aningaasaqarnermut avatangiisinullu pingaaruteqarpoq.

Atoqqiineq

Allatut maangaannartitsineq pillugu eqqarsarneq tassaa-voq atoqqiisarnermik eqqarsaateqarneq – sinnigut allat atorsinnaavaat? Kalaallit Nunaanni loppemarkedeqartarneq ileqqorineqarpoq, suliffeqarfiillu immaqa allaffimmi pequtinik atoreernikunik, printerinik, qaraasaanik, qullernik, inissianit pequtinik assigisaannillu akikitsumik tuniniaasinnaapput. Nutaanik nussuinissamik tamanna killilersuutaavoq, eqqagassaqartitsinnginerullunilu.

Aamma imaassinnaavoq suliffeqarfiit atortuutaat sinneruttut immi niuerutinngorsinnaasut. Soorlu assersuutigalugu Permagreenip atortuutini sinneqartoorutigisani inunnut tuniartartuugunigit, maangaannartitsineq annikinnerussaaq, taakkua eqqagassat isumagineqartartussaammata atortussallu Nunatsinnukaatassat ikinnerullutik. Nerisassat sinneqartoorutigineqartut aamma isumagineqartalersinnaagaluarput, ulloq tunineqarfissaat kingulleq najoqqutaralugu akikinnerusmik tunineqartarsinnaammata, tunniussinissamiluunnii isumaqatigiissuteqarluni imaluunniit Danmarkimi 'Rub og Stub'-imisut tuniarneqartussanngorlugit.

Suup anginerusup ilaa

Suliniut Clean Greenland – Green Companies avatangiisit pillugit paasisitsiniutip Saligaatsoq – Avatangiiserik-ip, CSR Greenlandimit ingerlanneqartup ilagaa.

Paasisitsiniut – aallaqqaataani ukiumut ataasiarluni ullormi aalajangersimasumi saliinermik ingerlatsisarneq ineriartorsimavoq suleqatigiisummut annertusiartortumut Saligaatsoq – Avatangiiserik.

Ullumikkut Saligaatsoq – Avatangiiserik Nunatsinni avatangiisit pillugit unammilligassat ilisimalluaqqullugit suliniutini kiisalu ilisimasanik, suliniutillu akimorlugit isummanillu allannguiniarluni paasisitsiniaanerni pisortatnamminersortut suleqatigiiffigivaat immikkut illuinnartuq.

Saligaatsoq – Avatangiiserik-ip Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunitut, kattuffiit pituttorsimangitsut, minerunngitsumillu inuussutissarsiortut nukii ataatsimuulersippai. Saligaatsoq – Avatangiiserik 2014-imi Nordisk Råfip avatangiisinut pinngortitamullu nersornaatisitassaatur inassutigineqarpoq.

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSANUT QUJANAQ

Projektet Clean Greenland – Green Companies Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalackersuisoqarfimmit, Namminersorlutik Oqartussat, VEK-mut aningaasaliissutit nukissiutinik ataavartunik, nukissiutinik atuilluarnermik aamma silaannarmut ineriartortitsinermik suliniutinut sammitinneqartut aqqutigalugit taper-sersorneqarpoq.

Kalaallit Nunaat qorsooqqinnerusoq – suliniut pillugu

Clean Greenland – Green Companies CSR Greenlandip aamma WWF Verdensnaturfondip akornanni ukiuni pingasuni suleqatigiilluni suliniutaavoq.

Suliffeqarfiit katillugit arfineq marluk peqataapput, tassalu Air Greenland, Royal Arctic Line, Nuup Bussii, Permagreen, GrønlandsBANKEN, Kalaallit Nunaanni Brugseni Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (Grønlands Arbejdsgiverforening).

Suliniutip suliffeqarfiit peqataasut avatangiisinik artukersuinnginnerunissaat siunertaraa. Tamanna suliffeqarfinni avatangiisinut iliuuseqarnikkut pisarpoq.

Suliniutip ukiuani siullermi pingaarnepaatillugu sammineqartoq tassaavoq, suliffeqarfinni avatangiisinik

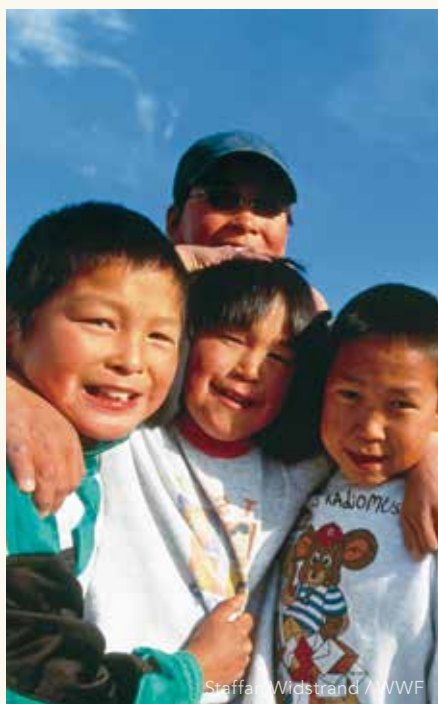
suliaqartussanik suleqatigiinnik pilersitsineq aamma avatangiisit pillugit iliuutsinik tigussaasunik naammassisaqarneq, suliatut sunniutit tungaasigut uuttortarasu- arneqarsinnaasutut isigineqartut.

Tamatumunnga ilutigitillugu suliniuteqarnermi suliffeqarfiit peqataasut avatangiisitigut iliuutsitik pillugit oqariartuuteqarnissaannut kiisalu angusamik sulisuminnut, sullitaminnut, oqartussanut, tusagassiutinut soqutiginnittunullu allanut nalunaarutiginnissaannut tapersersuinissaq.

Anguniagaq tassaavoq suliffeqarfiit peqataasut maligassiunissaat inuiaqatigiinnilu kalaallini avatangiisit pillugit ineriartornermut avatangiisit pillugit unammilligassatsinnut isiginnittaasitsinnut sunniuteqaqataannissaat.

WW.CSR.GL
TAKUUK

Staffan Widstrand / WWF

Rune Langhoff

Suliffeqarfinnut minnernut maligassiuineq

Kalaallit Nunaanni Sulisitsit Peqatigiiffiata avatangiisinik suliaqarnermigut takutippaa, CSR-imik suliaqarnerq Nunatsinni suliffeqarfinni minnerusuni ajornanngitsoq.

Avatangiisinik CSR-imillu suliaqarnerq Nunatsinni suliffeqarfinni annerusuni taamaallaat ingerlanneqarsinnaanngillat. Tamanna Nunatsinni Sulisitsit Peqatigiiffiata (GA-p) Clean Greenland – Green Companiesimi peqataanermigut uppernarsassallugu kissaatigaa.

Nunatsinni Sulisitsit Peqatigiiffianni siunnersorti avatangiisinillu suliaqarnermi akisussaasoq Bent Sørensen oqarpoq.

Sulisitsit Peqatigiiffiata Nunatsinni suliffqarfiit 500-t missaanniittut ataqatigiissartarpari amerlanerpaartaallu mikisuararsuupput.

“ Suliffeqarfeerarpassuarnut CSR-imik suliaqarnerq oqaatsillu allanikkajaat isummerfigissallugit ajornakusuukkajuttarput. Tamatuma aamma suliffeqarfeeqqani suliarineqarsinnaanera takutikkusupparput, Bent Sørensen oqarpoq.

Ullumikkut inuit 8-10 Sulisitsit Peqatigiiffiata allattoqarfiani suliffeqarput, kisianni Bent Sørensen isumaqarpoq, tamanna aamma allannguinermik kinguneqarsinnaasoq:

“ Oqartoqartarneratut, kuararpassuit kuussu-annngortitsisarput. Suliffeqarfiit angisuut, uat-sinnut naleqqiullutik nukinnik aningaasanillu tunniussinnaassuseqarnerupput, taamaakka-luarterli sorpassuit aallartheriaannaavagut – tamattaallutalu iliuuseqaraangatta sunniuteqar-tarpoq, Bent Sørensen oqarpoq.

Sulisitsit Peqatigiiffianni avatangiisinik suliniuteqar-tartunik suleqatigiissitaliortoqarsimavoq isumassarsi-orniarlunilu allattoqarfimmi ataatsimiittoqarsimalluni, tassanilu avatangiisinik suliniuteqartartut sunik suliaqar-sinnaanerat isumassarsiorfigilluarneqarpoq. Systemerujussuussanngillat, kisiannili suliaruminassapput, Bent Sørensen oqarpoq.

Soorlu assersuutigalugu printerip illugiimmik pappi-aqqamut printerisinnaanera, nillujuitsut kaffiliuut ikumatiinnarnagu kaffimut atornerat computerskær-millu automatiskimik qamittarnerat. Tamakkununga ilutigitillugu igalaaq ammarneqaraangat kiassarneq qaminneqartarpoq, ataatsimiinnisamullu ataatsimut aalajangersimasumut biilit ataatsit ataatsimiigiat arlallit atortarnissaat, siusinnerusukkat ataatsimiigiat tamarmik immikkut biileqartaraluartut.

“ Iliuserigasuarneqarsinnaasut aallartheriaannat amerlaqaat, Bent Sørensen oqarpoq.

Avatangiisit pillugit iliuuseqatigiittartut imermik, kiassarnermik kallerup inneranillu atuineq qanoq anner-tutiginersoq misissortussaavaat, taammaasilluni siunis-sami annikilliliisimanagerit malinnaaffigineqaaqqullugit.

“ Qanoq iluanaaruteqartiginerluta uuttor-tarusupparput. Taava nuannernerussaaq. Ullumikkut iliuusereriikkagut amerlaqaat, eqqarsaatigineq ajukkagut. Qanoq iliuuse-qarnerusinnaanitta allartinnera pingaarne-paajusimavoq, Bent Sørensen oqarpoq.

Sulisitsit Peqatigiiffiat siumut isigisumik biilit kallerup innertortup suliffeqarfiup biilitut atulernissaa eqqarsaatigaa, avatangiisinillu tunngasut eqqartorne-rat pisiniarfigisartakkat peqatigalugit aallarnisarneqar-tussaallutik.

Bent Sørensen

Avatangiisinik sammisaqarneq niuerfuvoq pitsaasoq

GrønlandsBANKENimi avatangiisinik nukimillu sammisaqarneq aningaasaqarnikkut silatusaarneruvoq. Avatangiisit eqqarsaatigigaanni, aningaasatigut iluanaarutaasartoq oqaatigineqarpoq.

GrønlandsBANKENimi avatangiisinik suliaqarneq nukinnik atuinermik tamakkersormik avatangiisinullu iluuseqarnerneq aningaaseriviup immikkoortortaani arfinilinni imaqarpoq. Kisianni aamma uani pineqartoq tassaavoq sullitat avatangiisinut iluuseqarusutsilerne-
rat.

Aningaaseriviup avatangiisinut taarsigassarsisitsissu-
taatigut, inuttut privaatemik imaluunniit suliffeqarfittut
atorluarneqarsinnaasutigut, sullitat ilaatigut inigisanik
iluarsartuussinernut imaluunniit biilnik energiklasse
A-nik pisissutissanik taarsigassarsiniarsinnaapput.

“ Inuit avatangiisit pillugit isumakuluuteqartut
tassaapput inuit akisussaassusermik tigusisut.
Sullitatta pitsaasumik aningaasaqarnikkut inis-
sisimanissaat soqutigisaraarput, nukissiutillu
tungaasigut annertusaagaanni, ulluinnarni
aningaasanik sipaartoqarsinnaavoq. Tamanna
sullitatsinnut, avatangiisinut uatsinnullu
pitsaasuvoq. Taamaasiornikkut avatangiisit
aningaasaqarnerlu imminnut atatillugit eriagi-
neqarsinnaapput, GrønlandsBANKENimi allaf-
fissornikkut pisortaq CSR-imullu akisussaasoq,
Carsten Th. Pedersen oqarpoq.

GrønlandsBANKENilli nammineerluni sullitanut
assersuutissatsialaanissaa aamma pingaaruteqartoq,
Carsten Th. Pedersen isumaqarpoq. Tamannalu aamma
pissutaavoq, aningaaseriviup Clean Greenland – Green
Companiesimut peqataaneranut.

Aningaaseriviup suliniutip ukiuata siulliup ingerlane-
rani tunngaviusumik avatangiisinut politikki oqaaser-
talersorsimavaa avatangiisillu pillugit suleqatigiinnit
120-usunit aqqaneq marlunnik inuttalimmik pilersitsisi-
malluni. Suleqatigiit sinerissami aningaaserivimmi suli-
sumik ataatsimik Nuummilu qullersaqarfimmit arfineq
marlunnik inuttaqarput.

Avatangiisit pillugit suleqatigiit ilaatigut 2014-imi sulif-
feqarfiup avatangiisitigut suliassai sammisussaavaat,
taamaasilluni annikillisaaniarluni anguniakkat ukiumi
aggersumi aalajangersarneqarsinnaaniassammata.

“ Suliniut avatangiisinik suliaqarnermut ilusiler-
suutaalluarsinnaavoq. Taanna aqqutigalugu
avatangisinut tunngatillugu unammilligassagut
sukateriffigisinnaavagut, taamaasilluta
avatangiisit eriaginissaat sammisatsinnut
ilanngullugit ingerlaavartumik eqqarsaatigi-
niassagatsigit, sullissinermi siunnersorti
aamma avatangiisit pillugit siunnersorti
Camilla H. Haahr oqarpoq.

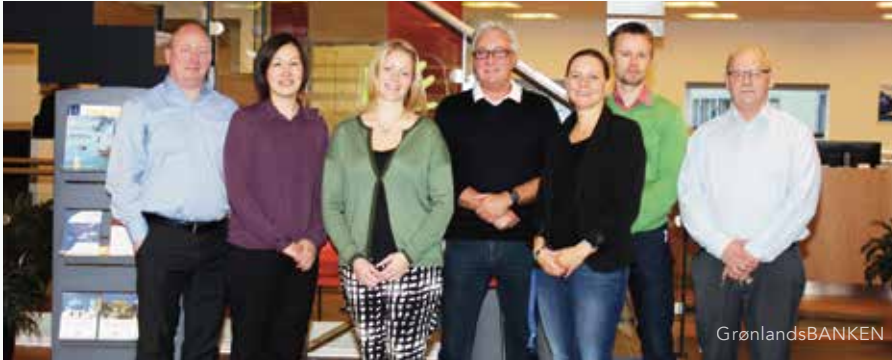
2014-IP INGERLANERANI GRØNLANDSBANKEN NUUMMI, AASIANNI,
MANIITSUMI QANITTUKKULLU QAQORTUMI CELLINIK SEQERNGUP
QINNGORNERANIK TIGOORAASUNIK IKKUSSUISIMAVOQ.

IMMIKKOORTORTANI TAAKKUNANI UKIUMUT KALLERUP INNERANUT
10 PROCENTIMIK SIPAARUTEQARTARNISSAQ NAATSORSUUTIGINEQARPOQ.

“ GrønlandsBANKENimi
sulisoq ataaserluunniit
avatangiisinut
suliniutitta angu-
niagaqartuunera
qularutigingilaa.

Carsten Th. Pedersen

Siunissami avatangiisitigut pitsanngorsaaterpassuit assigiinngitsut sularisalertussaavagut. Cellit seqerngup qinngorneranik tigooraasut assigalugit iliuitsit allat aamma sipaarutaassappata, tamanna ajunngilluinnarpoq, Carsten Th. Pedersen avatangiisit pillugit iliuusissanik allanik allartitsinissamut qilanaartoq oqarpoq.

Maannangaaq GrønlandsBANKEN suliassanik ingerlateqqitassanik sammisaqarpoq. Najukkami iliuuserisat saniatigut, pisiniartarfiit eqqortumik avatangiisinut iliortuunissaat CSR-imullu politikkeqarnissaat piumasagaataavoq.

Piffissaq takkukkumaarpoq, sullitatta avatangiisinut tunngatillugu iliuuseqartuunissatsinnik piumasalernerat, taamaasippallu siuttuugaanni pitsaalluinnarpoq, Carsten Th. Pedersen oqarpoq.

AVATANGIISINUT TUNNGASUT ATUUTILERSINNEQAREERSUT

- Nerisassanik igitsisoqassanngilaq – nerisassat sinneruttut tamarmik angerlarsimaffeqanngitsunut pajugutigineqartassapput.
- Cellit seqerngup qinngorneranik tigooraasut aningaaseriviup immikkoortortaani pingasuni kallerup inneranik atuinermik annikillisaataapput.
- Aningaaseriviup illuutaanni tamani ingerlaavartumik nukimmik atuinerup annertusarneratigut illup iluata kissaanik atuilluartitsilerpoq.
- Biilit kallerup innitortut sullitanut pulaarnermi atonerisigut CO2-mik aniatitsineq annikillisippaat.
- Videokkut ataatsimiinneq aamma Lyncimik atortorissaaruteqarneq umiarsuarmik timmisartumillu angalaneq annikillisippai.

Millionilinnik iluanaarut

Clean Greenland – Green Companiesip aal-lartinneraniit siusissukkulli avatangiisinut suliniutit peqqutaallutik Brugseni avatangiisinut silaannarmullu iluaqutaasunik millionilinnik iluanaaruteqareerpoq.

Pisiniarfinni cellit seqerngup qinngorneranik tigooraasut Nunatsinni takornartaajunnaassapput, tamannalu inuiaqatigiit kalaallit sungi-unniassavaat.

Cellit seqerngup qinngorneranik tigooraasut siulliit aasaq Bugsen Maniitsumi ikkunneqarput qaammatalu-innannguillu qaangiuttut, atortorissaa-

rut avatangiisinik eriaGINNITTOQ aningaasaqarnikkut iluanaarutaareersimavoq. Kilowattimet siulliit Nukissiorfinnut tunineqareersimapput kallerullu inneranik pilersitsineq ima annertutigaaq, cellit seqerngup qinngorneranik tigooraassutit 360.000 kruuninik akeqarsimasut, ukiut 3-4 ingerlanerini imminut akilersinnaassallutik.

“ Tamanna CO₂-mut tunngatillugu aningaasaqarnikkut iluaqutaasorujussuuvoq, Niels Mathiasen, Brugsenimi aningaasaqarnermut pisortaq oqarpoq cellillu seqerngup qinngorneranik tigooraasut saniatigut Brugsenini kallerup inneranik sipaarutaasinnaasut aallarnisarneqarsimanerat oqaatigaa.

Iluaqutaanera takusinnaalereersimavarput, taamaasilunilu Brugsenip kallerup inneranut aningaasartuutini

1 million sinnerlugu kiisalu 2014-imi 2012-imut naleqqiullugu 1,5 millionimik sipaaruteqarnermik kinguneqassaaq.

Avatangiisinut aningaasarnermullu tunngatillugu cellit seqerngup

qinngorneranik tigooraasut illoqarfanni imermik nukisiuteqarfiunngitsuni atorneqarnissaa tulluutissaqaaq. Taakkunani innaallagialaq akikinneruvoq, tamatumalu kingunerisaanik aningaasaliissuteqarneq sukkanerusumik imminut akilersinnaavoq.

Taamaattumik Brugsen Narsami kiisalu illoqarfimmi allami ataatsimi Brugseneqarfiusumi 2015-imi cellinik

**INGERLAAVARNISSARPUT SULINIUTIP QULAKKEERPAA.
TASSA IMAAPPOQ, AVATANGIISINIK SULIAQARNEQ PUIGORNEQANNGILAQ.
SAMMINNITUARNISSARPUT QULAKKEERPAA. SULINIUTIP
EQQAASITTANNGIKKALUARPATIGUT, SAMMINNITTASSANNGIK-
KALUARPUGUT, NIELS MATHIASEN OQARPOQ.**

“ Politikerit tungaannit suliffeqarfiit avatangiisinik, eqqagassanik isumaginnittarnermut aamma CO₂-p annikillisinneqarnissaanut piumasaqaateqartoqarnerusinnaavoq.

Niels Mathiasen

Rune Langloft

seqerngup qinngorneranik tigooraasunik ikkussisoqar-nissaa pilersaarutigineqarpoq.

Kallerup inneranik sipaarniarnermut atatillugu Brugseni qaammamoortumik pinnattaassalerlugu unammisit-sisalersimavoq, tassani pisiniarfiit kallerup inneranik sipaarneqqusaatsinneqartarput.

Tamatumunnga ilutigitillugu Brugseni ukiut marluk ingerlaneranni nerisassat igittakkani 25%-imik ikileriar-tissimavai. Tamanna nittarsaassilluarnikkut pisiassallu qaangiuteqqajaalersut akikillineratigut pisimavoq,

pisiassat pisiarissallugit nakernarnerulersitsinikkut. Tamatuma kingunerisaanik ukiumut 1 million kruunimik sipaarutqartoqartalersimavoq annikinnerujussuarmillu CO₂-mik aniatitsisoqartalersimalluni.

Taamatullu aningaasaqarnerikkut iluanaaruteqarneq kajumissataasussaavoq, Nunatsinni CSR-imik siaruar-terinissamut iluaqutaasinnaavoq, Niels Mathiassen isumaqarpoq, taassumalu avatangiisinik suliaqarnerup nanginnissaa qilanaaraa suliniullu naammagisimaaral-larlugu.

Cellit seqerngup qinngor-neranik tigooraasut atornerat avatangiisiinut iluaqutaavoq, kallerup innera tamarmi maani dieselgeneratorinit pisa-ratsigu. Tamatumunnga ilutigitillugu pisiniarfim-mut iluaqutaavoq, kalle-rup innera atungisarput elværkimut tunisaratsigu.

**Kaj O. Jensen,
Maniitsumi Brugseni
pisiniarfiani pisortaq**

BRUGSENI SILAANNAQ AVATANGIISILLU PILLUGIT ILIUUSERISAT ALLAT

- Nukissiutitigut atukkat qulaajarnerat.
- LED-pærinut imaluunniit qullernut nukimmik atuinikittunut nuunneq
- Nillartaartitsiviit ikittaatilernerat/qamittaatilernerat.
- Tippit sipaarutaasut kiassarnermik annaasaqaataannginnerusut nillartaartitsivimmu qerititsivimmu ikkussuunnerat.
- Pappiaqqanut naqitsissummut aningaasaliineq – ukiup ataatsip ingerlanerani pingasoriarluni akia utereerpoq.
- Sulisut inaanni perusersartarfinilu qullernik namminneq qamittartunik ikkussuineq.

Namminersorlutik Oqartussat ugguuna allannguisinnaapput

Kalaallit suliffeqarfiutaat avatangiisinik pitsaannerusumik paarsillu arnerussappata, suliassaqarfiit ilaat Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit iliuuseqarfigineqartariaqartut, suliffeqarfinnit oqaatigineqarpoq

Permagreen-imut inniminniinerit 80-85 procentii pisortani sanaartortitsisunit pisarput. Pisortani sanaartortitsisut neqeroorutit tiguneqartut akornanni toqqaasussanngoraangata, amerlanertigut neqeroorutit akikinnerpaat kikkut toqqaarneqarnissaannut aalajangiisusarput, taamaattumillu inaarutaasumik entreprenørimik toqqaanermi avatangiisinut tunngasortaat pingaartinneqannginnerusarlutik. Sanatitsisutut immaqa akikinnerpaaq tamatigut pingaarnertittariaqanngitsoq Permagreen isumaqarpoq.

Namminersortunut, suliffeqarfinnut pisortanullu avatangiisinut aningaasaliinissamut pilerinarnerulersitsisoqarnissaa GrønlandsBANKEN-imit kissaatigineqarpoq. Ullumikkut nukissiuutitigut pitsanngorsaanerit imminnut akilersinnaaneri assigiinngissuteqartorujussuupput. Uuliamik sipaarnissaq, assersuutigalugulu unnuakkut erngup nukingani nukissiamik atuinissaq, seqernup kissaanik innaallagissiuutinik ikkussui-

nissaq imaluunniit oqorsaaqqinnissaq pilerinarnerulerpat, tamanna inuiaqatigiinnut iluanaaru-taassasoq GrønlandsBANKEN isumaqarpoq.

Nuup Bussii Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanit erngup nukissiorfimmit kallerup innerata atorneqarneq ajortup immikkut ittumik akeqarnissaa ujartorpa, taamaasilluni biilit kallerup innitortut unnuakkut immerneqartalernissaat periarfississammagu. Taamaasilluta ataatsimoortumik angallassineq mingutsitsinngitsoq periarfissarilissagalu arparput, oqaatigineqarpoq.

Air Greenlandip, Royal Arctic Linep aamma Kalaallit Nunaanni Brugsenip Nunatsinni eqqagassanik isumaginnittarnerup aqqiissutigineqarnissaa pillugit kikkut tamaasa ujartuiffigai.

CSR Greenlandip suliniutit suliffeqarfiit imminnut iluaqutiginerannik kinguneqartut ujartorpai, Danmarkimi iliortarnertut iliortut, naalakkersuisut aningaasanut inatsit aqqutigalugu aningaasaqarnermik kaaviiartumik tapersersuisarnerannik imaqartoq, suliffeqarfinnut 230-nut attuumassuteqartoq suliffeqarfinnillu imminnut sinneqartoorutiminnik paarlaateqatigiissinnaanermik imaqartoq.

WWF

Bryan and Cherry Alexander / WWF

Torraanerusumik timmisartuussinikkut ikummatissamik sipaarneq

Air Greenlandip torraanerusumik timmisartuussinikkut CO₂-mik aniatitsinini annikillisippaa. Ukiumut Atlantiku qulaallugu timmisartuussisarnerit 140.000 kilometeriusut.

Air Greenlandimi avaqqunneqarsinnaangilaq; Timmisartup orussaa.

Qulliup pærepassui sipaarniutillu allat amerlasoorparujussuit ikkussuunneqartariaqarput, timmisartumut orussap sipaarnissaq uuttortarniaraanni.

Taamaattumik tamanna Air Greenlandimut pingaarnertut sammineqarpoq.

Timmisartulli orussaa kisimi sammineqangilaq. Air Greenland Clean Greenland – Green Companiesimut atatillugu avatangiisit pillugit nalunaarusiorsimavoq sulinissamilu ingerlaqqinnissami pilersaarusiorsimaluni:

“ Arlaannik toqqaagaangatta, tamatuma inuiaqatigiit sunnertarpei. Tamanna uagut nassu-erutigisimavarput. Arlaannik iliuuseqarnitsigut, tamanna inuiaqatigiinnut annertoorjussuarmik sunniuteqarsinnaavoq, Sulisoqarnermut Pisortaq Mads B. Christensen oqarpoq.

Taamaattumik Air Greenland suleqatigiinni eqqagassanik isumaginnittarnermut tunngassuteqartunik suliaqartuni ilaatigut peqataavoq, suliffeqarfiullu iluani biilit kallerup innitortut misilerarlugit kiisalu nutaanik illuliornermi avatangiisinik asattuussisut malillugit sanaartorluni, allaffinnilu pærit kallerup inneranik atuinikittut atorneqalersimallutik.

**TORRAANERUSUMIK TIMMISARTUUSSINIKKUT SIPAARUTIT:
IKUMMATISSAQ 140.000 KILO
- ASSIGIVAA UKIUMUT CO₂-MIK 450 TONSIT.**

Tamanna pivoq sukkassutsit assigiinngitsut pingasut timmisartortartut malitassaasa aalajangersornerisigut. Sukkassuseq ingerlatsinikkut aningaasakkut aamma avatangiisinut pitsaanerpaq tassaavoq nipip sukkassusaata 81%-ia, taannalu timmisartortartut maanna mallittuaannarpaat, timmisartup tikiffissaa nalinginnaasoq pilersaarut naapertorlugu inissisimagaangat. Taamaallaat Nunatsinni timmisartuussinermi kinguaattoorneq qaangerniaraanni imaluunniit timmisartumi inuttanut piffissarititaasoq angumeriniarniaraanni, sukkassuseq nipip sukkassusaata 82 imaluunniit 83%-anut qaffanneqarsinnaavoq.

Tamannalu aamma ima sipaarutaasimatigaaq, maanna Nunatsinni timmisartuussinermi aningaasanik CO₂-millu qanoq sipaaruteqarsinnaaneq sukumiisumik misissor- neqalersimalluni.

Air Greenlandimi niuernikkut ingerlatsineranut immini pingaaruteqarpoq, Nunatta siunissami pitsaasumik avatangiisinut tunngatillugu pitsaasumik tusaamaneqarnissaa:

“ Timmisartuussinerit tunineq ajorpagut, timmisartornerup nuannarineqarnera pissutigalugu. Timmisartuussinerit tunisarpagut, arlaat piffimmiit piffimmut ingerlanneqartussaamat; Nunatsinnukartorpassuarnullu atatillugu siunertaq pingarneq tassaasarpog Nunatta minguitsup kusanartullu takunissaa. Taamaattumik mingutsitsisutut tusaamaneqarutta iluaqutigisinnaangilarput. Ullumikkut pinngoritamik paarsillaqqissinerusimavugut, kisianni suli suliassaarpogut, Mads B. Christensen oqarpoq.

Unammilleqatigiinnerup avatangiisinik mianerinninnissaq kajuminnartunngortippaa

Nuup Bussiini bussinik ingerlatitsisut maanna avatangiisinik asattuussinerpaaquneqqusaallutik unammisarput. Tamanna aamma pillugu isumannaannerusumik ingerlaatarput.

Ataatsimut inunnik angallassisarneq biilnik ataasiakkaanik biilertarnermut sanilliullugu silaannarmut avatangiisinullu mingutsitsinaveersaataanini pissutigalugu immi mingutsitsinnginnerusarpoq.

Kisianni bussinik ingerlatseqatigiiffimmut Nuup Bussiinut aningaasaqarnikkut silaannarmullu tunngatillugu suliffeqarfiup bussinik ingerlatsitsisuisa avatangiisinik mianerinninnerullutik bussinik ingerlatsisarnerat aningaasaqarnikkut silaannarmullu mianerinnittumik iluaquteqareerpoq, ukiut tamaasa Nunatta illoqarfiisa pingaarnersaanni inuit bussini 16-ini 2,4 millionit angallattarnerisigut.

Biilernissamut ikummatissamik atuinikinnerusumut kajumissaariniarluni, ukiumut 350.000 literi atornerqartartoq eqqarsaatigalugu, taamaattumik Nuup Bussiisa bussinik ingerlatitsisut akornanni unammineq aallartissimavaat, taamaasillutik bussinik ingerlatitsisut sapaatip akunnera allortarlugu qanoq bussinik ingerlatitsisarnelutik ilisimatinneqartarput.

Sukkatseriasaaqattaarani unipilooqattaaranilu naammaannartumik assigiiamik ingerlagaanni, iluaqutisartaqarpoq. Avatangiisinut sillimaniarnermullu tunngatillugu. Tamannalu bussinik ingerlatsitsisut nalunaarusiami atuarsinnaavaat:

“ Inuit niaquisigut anaartaannarnagit, ineriartornermut nalunaarusiortarpugut, tassanilu inuit piffissami aalajangersimasumi qanoq ineriartorsimanersut takusinnaavarput. Inunnik niaquisigut anaartaaneq pineqanngilaq, pitsaanerulernissarli pineqarpoq. Maannangaarlu avatangiisit eriagalugit biilernissaq nuannerineqarpassippoq, Nuup Bussiini pisortaq Michael Drieftter oqarpoq.

Literimut ungasinnerusumut ingerlanissaq anguniagaavoq, ikummatissarlu 5-10 procent sipaarsinnaagaanni, ajunngilluinnarpoq.

TAAMATUT SIPAARNIUTEQARNEQ
UKIUMUT 150.000 KRUUNIT IMALUUNNIIT
90 TON CO₂ SINNERLUGU NALEQARPOQ.

Tamatumunnga ilutigitillugu Nuup Bussii hybridbussit ikummatissamik kallerup inneranillu Nuummi Utoqqarmiut Kangerlusarsunnguaneersumik akuleriisillugit ingerlasinnaasut taamaasillutillu aamma silaannarmik eriaginnittut misilerarpai.

Bussi Nuummi februar 2014-imili ingerlaalerpoq aamalu paasinarsivoq, ikummatissaq 20% siparneqartartoq. Kisianni ikummatissaq Nuummi akikigaatsiarmat, hybridbussit atornerat Danmarkimut naleqqiullugu annikinnerusumik sipaarfiuvoq. Taamaattumik bussit kallerup innerinnaanik ingerlatillit suli soqutiginarnerusapput, Michael Drieftter isumaqarpoq.

Michael Drieftter, Nuup Bussiini pisortaq

Rune Langhoff

Michael Drieverip taamatut Nuup Bussiisa siuariernerat Clean Greenland – Green Companiesimi peqataaner-mik pissuteqarsoraa:

“ Suliniut taama ittoq uatsinnut sammissallugu assut kajuminnarpoq. Sukaterinissatsinnut pi-masaqarfigaatigut suliffeqarfinnillu allanik isu-masioqateqarnissatsinnik periarfissilluta. Imatut oqartoqartarpoq: ‘Taamaasiussaagut’ – kisi-anili ulluinnangoraangat puigorlugu. Taamaat-tumik suliniutikkut uumatut ittutut samminnit-tariaqalersarpugut, Michael Driever oqarpoq.

Nuup Bussii ukiuni 34-ni plusimasoq aappagu ininut allanut nuussaaq, tamatumunngalu atatillugu avatangii-sini nutaani avatangiisit aamma eqqarsaatigineqartus-saapput.

Green Officenngornissaq eqqarsaatigineqartut ilagaat, taannalu tassaavoq WWF-ip tunniuttagaanik allagarta-mik allagartartaarneq.

“ **Systemip bussinik ingerlatitsisutut bussip qanoq inger-lanera takutissinnaavaa. Attataasaq aappalaartoq iku-mappat eqqaasinneqartarpugut, pitsaanerusemik iliorsin-naasugut.**

Bussinik ingerlatsitsisoq Heni Abelsen, literimut ungasinnerpaamik ingerlasartut ilaat

Nuup Bussii

Puuguttat mikinerit nerisassakoorneq minnerulersippaat

Royal Arctic Linemi nerisassakoortarneq annikillisinniarlugu immikkut ittumik allatut iliuuseqartoqarsimavoq. Kantiinami puuguttat maanna minnerulersinneqarsimapput, taamaasillunilu nerisassat iginneqartartut ikinnerulerlutik.

Royal Arctic Linemut avatangiisinik aqutsineq nuta-ajunngilaq. Imaani avatangiisinik aqutsineq sulinermi sivirusumik atorreqarsimavoq, kisianni umiarsuaatileqatigiiffiup qullersaqarfiani Nuummiittumi avatangiisinik aqutsineq 'Clean Greenland – Green Companies'-imut peqataanermi aatsaat pimoorullugu aallunneqalersimavoq.

Iliuuseqarnerit ilaat torraanerpaat tassaavoq, sulisut kantinami nerisassanik pisariaqartitamik sinneranik tigusingninnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Taamaattumik maanna kantinami puuguttat minnerulersimapput.

Tamanna kantinap misissorneratigut pivoq, tassani paasineqarmat nerisassat igaffimmit igittakkat killeqaleraluartut, puussiat eqqaaviit kantiinamiittut sulisut ulloqeqqareeraangata oqimaappallaartarput.

“ Puugutaasat minnerulersinnerisigut, inuit nerisassanik ikinnerusunik tigusalissapput nerisinnaasatik sinnernagit, attaveqatigiinnermut pisortaq Jakob Strøm oqarpoq, taanna aamma avatangiisit pillugit suleqatigiittuni 'Clean Greenland – Green Companies'-imut atatillugu pilersinneqarsimasumi peqataavoq.

Royal Arctic Linep qullersaqarfimmi avatangiisinik suliaqarnera maanna ingerlatseqatigiiffiup nutaamik ukiuni qaninnerni Nuummi nutaamik talittarfittaarnissaa pissutigalugu qullersaqarfiata allaffittaarnissaanik unammillerneqarpoq.

“ Taamaattumik pissutsit ukiuni marlunni-pingasuni isumaqarsinnaasut kisiisa misissussallugit aalajangersimavugut, Jakob Strøm oqarpoq,

Erseqqissaassutigalugulu, Royal Arctic Linep tungaanit talittarfissap nutaap sananeqarnissaa kissaatigineqarsimasoq, taamaasillutik umiarsuit talittarfimmi talinngangaagamik nunamit isumannaatsumik kallerup innilersorneqarniassammata.

Kisianni isertugaanngilaq, Royal Arctic Linep avatangiisinut annertunerpaamik sunniisarnera umiarsuit ikumatissamik atuineraninggaanneerpoq. Taamaattumik piffissami sivirusumi atuineq annikillisinniarneqarsimavoq.

**ANGUNIAGAAVOQ, IKUMMATISSAMIK
ATUINERUP UMIARSUARNI TAMANI
SØMILIMUT 65 KIILUNNGORTINNEQARNISSAA.**

Tamanna ajornanngilaq, kisianni silaqqinnissaanik ajornartorsiutinillu pinaveersaartitsinissamik piusaqaatitaqarpoq. Siusinnerusukkut sømilimut 70 kiilu-meereersimassulluni, siorna sømilimut 67 kiiluvuq.

“ Umiarsuit sukkassusaat qaffasinnerpaaq nalunngilarput tamannalu naaper-torlugulu angalanissamut pilersaarusiortarpugut. Taamaattumik suut tamar-mik sukateriffigineqarpata, sømilimut 65 kiilup ataan-nissaa piviusorsiortuuvoq. Tassa anguniagaqarput

Jakob Strøm

Lars Svankjær

Lars Svankjær

Lars Svankjær

YDERLIGERE KLIMA- OG MILJØTILTAG I ROYAL ARCTIC LINE

- Royal Arctic Linep Nunatsinni umiarsualivii sisamat Aalborgimilu umiarsualivia ISO-mut allagartaqarput
- Royal Arctic Linep siunissami cellit seqerngup qinngorne- rinik tigooraasut biilillu kallerup innitortut misilerassagai siunnersuutaavoq, kisianni sulii aalajangertoqanngilaq.
- Erngup kuuffii taarsersorneqarsimapput, taamaasilluni imeq sipaarneqarsinnaasunngorlugu.
- Matut sukkanerusumik matusinnaasunik taarsersorlugit, taamaasilluni nilleq aniasoq annikillisinneqarsimalluni
- Qulliit LED-nik kallerup inneranik sipaartartunik ikkussuisoqarsimalluni.

“ Royal Arctic Line Kalaallit Nunaanni attaveqatigiinnermi aalajangiisutut inissisimavoq, taamaattumillu immikkut ittumik akisussaaffeqarpu- gut. Taamaattumik aamma pingaaruteqarpoq, sipaar- tissarujussuit umiarsuarnut tunngassuteqartut kisiisa samminnginnissaat. Nunami avatangiisinik aqutsinikkut sulisut ulluinnaannut ilaatiler- sinnaavarput – avatangiisinut, suliffeqarfimmut, aammali sulisumut inuiaqatigiinnullu tamarmut silatusaarnerup angerlarsimaffimmi aamma atorneratigut.

SULINIUT UATSINNUT PISSANGANARPOQ, QANOQ KALAALLIT SULIFFEQARFIUTAATTUT AVATANGIISINIK AQUTSINERMIK SULINISSATSINNUT MALITTARISASSAQARTIMMATIGUT. CSR-IMIK SULIAQARNERUP PAASINARTUMIK KIISALU NUNATSINNI NUNATTALU AVATAANI SOQUTIGINNITTUNUT TUNNGAVILERSORNEQARNERA ISUMAQARLUARPOQ. JAKOB STRØM

JENS ANDERSEN
CEO, ROYAL ARCTIC LINE

Permagreenip biiliutini ikiliserujussuarpai

*CO₂-mik aniatitsineq annikillisinniarlugu
Permagreenip biilii 1/3-imik ikilineqarsimapput.
Tamatumunnga ilutigitillugu suliffeqarfik
Nunatsinni entreprenørit suliffeqarfiutaatut
siullertut ISO-mik allagartartaarnissani
sulissutigaa*

Permagreenimi sanaartortut ileqquliussaata atuinnaarneqalersimasut allannngortinniarlugit suliniuteqaleruttortoqarpoq. Maannakkut biilerneq annikillisineqartorujussuussaaq, minnerunngitsumillu biilit nutaaliaanerut atorneqarlutik.

Taamaattumik Nuummi biilit 42-niit 30-nut ikilisinneqarsimapput.

“ Biilitigut ikiliserujussuarnikuuagut, taakkua aqutigalugiugunarpog CO₂-mik aniatitsisarnarugunarat, ingerlatsinermit pisortaq Ole Vadstrup oqarpoq.

Tassa imaappog, inuit biilini amerlanerullutik ilaasalerput kiisalu ullaakkut sulisunik aallertarneq ualikkullu angerlaassisarneq taamaatinniarneqarluni.

“ Tamatumunnga ilutigitillugu imaassaaq, biili ataasiinnaq atortunik ingerlatsisassasoq, soorlu assersuutigalugu sanasut tamarmik nammineerlutik atugassatik aasarnagit. Ajornartorsiut tassaavoq, biileqarpallaaraangat atorneqarnerusarnerat Ole Vadstrup nangipog.

Clean Greenland – Green Companiesimut ilaatillugu Permagreenip avatangiisinut sunniuteqarnertik qulaajarsimavaa kiisalu taassuma saniatigut avatangiisinut nukissiutinullu tunngatillu allanik iliuseqarlutik, soorlu assersuutigalugu pærit erngullu kuuffii avatangiisinut eriaginninnerusunik taarsersorlugit.

“ Sulinitsinni avatangiisit eqqummariffignissaat naatsorsuutigaarput. Taamaasiornikkut suliniut maligassaalluarpoq. Suliniut piusimanngitsuuppat, biilit tungaasigut taama sipaartigisimasinnaanngikkaluarpogut. Tamanna eqqarsarnarpoq, Sulisoqarnermit suliniuteqarnermilu siunnersorti Thomas Nicolajsen oqarpoq.

400 mio. kruuninik kaaviiartitsisarnikkut 250-inillu sulisoqarnikkut Permagreen Nunatsinni entreprenørinut suliffeqarfinni anginersaavoq.

Ungasinngitsukku suliffeqarfik tassaalissaaq Nunatsinni ISO-mik allagartaluk anginersaq.

“ Aatsitassamik tunisassiornermit taamatut allagartaqarnissarput piusasaqaataavoq, kisianni suliffeqarfitsinni taanna allagartaq sakkussatsialaavoq, taamaasilluta aaqjissuussaanerumik sulisinnaagatta. Taavalu aamma unamillertinut naleqqiulluta siuarsimaneruvugut Thomas Nicolajsen oqarpoq.

ISO-mik allagartat katillugit pingasut 4-5 mio. kruunit missaannik akeqarput, kisianni aningaasaliissutip tamatumu iserteqqinnissaa Permagreenip naatsorsuutigaa.

Rune Langhoff

Rune Langhoff

Thomas
Nicolajsen

Ole
Vadstrup

PERMAGREENIMI AVTANGIISINUT ILIUUSIT ALLAT

- Ingerlaavartumik maskiinat taarsersornerat.
- Kiassaait dieselitortut misisornerat, sanaartukkat nuuffigineqarnissaasa tungaanut kialaartitsisut.
- Sanaartorfinni pinngitsoorani toersaarneq – sillimaniarnermut avatangiisinullu pitsaaqutaavoq.
- Sanaartornermi oqorsaait avatangiisinik eriajininnerusut nutaat misileraatigineri.

Nunarsuarmi suliffeqarfiit siuttui avatangiisinut tunngatillugu akisussaaffimmik tigusipput

Suliffeqarfiit Nunatsinniinnaangitsoq avatangiisinik aqutsinermik suliaqarput. Nunarsuarmi CSR-imik politikkeqarneq suliffeqarfimmik ingerlatsinerminnut qanngarsuarli ilaatilereernikuuaat. Tamannalu pitsaasumik inuiaqatigiinnut aningaasaqarnermut iluaqutaasarpoq.

“ Kattuffinni naalackersuinermit pituttorsimanngitsuni aamma kattuffinni pinngortimik avatangiisinillu sammisaqartunut sanilliulluta WWF Verdensnaturfondimi suliffeqarfinnik suleqateqarneq ajonartorsiutigingilarput. Paarlattuanik isumaqarpugut, suliffeqarfiit nunarsuarmi ajonartorsiutit aaqqiissutissaannik aalajangiisuusut. Taamaattumik ilumoorullugu pisussaaffilerlunilu kattuffiit, naalackersuisut suliffeqarfiillu akornanni suleqatigiinneq siumut aqutissaavoq, Kohn Nordbo, WWF Verdensnaturfonden avatangiisinut pisortaasoq oqarpoq.

Suliffeqarfiit suleqatigiinnerat assigiinngitsorpassuarnik iluseqalersinnaavoq, Climate Saversit suleqatigiinnerat, WWF-ip nunarsuarmi suliffeqarfiit anginerpaat peqatigalugit suleqatigisaa tassaavoq avatangiisit silaannaallu pissusaa pillugu suleqatigiinnermi nikisitsinerpaasartuq.

Danmarkimi WWF Verdensnaturfonden maanna LEGO suleqatigivaa. Suleqatigiinneq taanna 2013-imi aallartippoq anguniakkallu ilaat tassaapput, LEGOp 2016-imi LEGO-nik 1 tonimik sanaartornermini nukik 10% minnerusoq atussagaa kiisalu LEGO 2016-imi nukissiutinik ataavartunik atuinermi naleqqiullugu pilersitsissaavoq.

WWF Verdensnaturfonden siusinnerusukkat Novo Nordisk Climate Savers aqutigalugu suleqatigisimavaa. Suliffeqarfiit siuariartorujussuarluarlutik tunisatillu amerlisikkaluarlugit CO₂-mik aniatitsinertik annikilliersujussuarpaat.

John Nordbo

SULIFFEQARFIIT WWF'S GLOBALE CLIMATE SAVERSIMI PEQATAASUT ILAAT

IBM, Nike, Sony, Hewlett Packard, Volvo, Nokia Siemens Networks, Johnson & Johnson, National Geographic, Tetra Pak aallarpassuillu.

WWF-imut suleqatigiissut alla tassaasimavoq Dansk Supermarkedimik suleqateqarneq. Taassuma aalisakkat qaleruallillu Nettomi, Bilkami Føteximilu tunineqartartut tamarmik attanneqarsinnaaneratt pillugu imminut pisussaaffilersimavoq. Suleqatigiinnermi tassani aalisakkat assigiinngitsut 45-50-it tunisassiallu allarpassuit assigiinngitsut – aalisakkat qillertuusaniittuninngaanniit kalaallit raajaataannut.

“ Tuniniakkat attanneqarsinnaasumik aalisarnermiinngippata, pisiniarfissuit aaqqiissutissamik ujarlissapput, taamaasillutik aalisarneq attanneqarsinnaaniassamat, i WWF Verdensnaturfondenimi aalisarnermut tunngasutigut suliaqartoq lben Rathje oqarpoq nangillunilu:

“ Taamaasiornikkut nalunaaqutsersuutitut tunngatillugu pisiniartartut sutigut tamatigut missuillaqqissaarnissaat qulakkeersinnaavarput – taamaasilluni aalisakkanik tunisassiat Dansk Supermarkedimi pisarineqarsinnaasut attanneqarsinnaapput Dansk Supermarkedillu pisiniartartut toqqaassutereerlugit.

**SILAANNAAP PISSUSAATA TUNGAATIGUT ILIUSEQARNEQ NUKISSIUTINIK
SULINIUTEQARNERNIK ARLALINNIK NOVO NORDISKIMUT MILLIONILIKKAANIK
SINNEQARTOORUTEQARTITSINERMIK KINGUNEQARSIMAVOQ. .**

Rune Langhoff